

Pokretanje istraga EPPO-a – ogledni predmet

Ogledni predmet:

Društvo A, sa sjedištem u Italiji, sudjeluje u postupku javne nabave koji je Europska komisija pokrenula radi opremanja glavnog grada jedne afričke zemlje novim vodoopskrbnim sustavom u okviru programa potpore razvoju te afričke države.

Društvo A je koncern, a neka mu se ovisna društva nalaze u drugim državama članicama EU-a. Jedno od tih ovisnih društava je i društvo B sa sjedištem u Španjolskoj, koje sudjeluje u ovom postupku javne nabave.

Društvo B u stopostotnom je vlasništvu društva A.

Slijedom postupka javne nabave odabrano je društvo B, među ostalim i na temelju tehničke dokumentacije u kojoj se opisuju predmetni radovi, pa Komisija kreće s isplatom prvom obroka u korist društva. Sredstva se doznačuju s bankovnog računa Komisije u Bruxellesu na bankovni račun društva B u Španjolskoj.

Dok su radovi još u tijeku, afričke vlasti ulažu prigovor zbog stanovitih nedostataka u njihovoj izvedbi. Naime, čak i prije dovršenja radova prijavljeno je da voda na više mjesta istječe iz cjevovoda.

Prvi tehnički pregled koji su obavila afrička nadležna tijela pokazao je da materijal koji je društvo B koristilo za cjevovode svojom kvalitetom ne odgovara materijalu navedenom u tehničkoj dokumentaciji dostavljenoj Komisiji. Materijal uporabljen pri izvođenju radova daleko je jeftiniji od onog navedenog u tehničkoj dokumentaciji.

Taj navod potvrđen je i dodatnim pregledom koji je obavila Komisija.

Komisija obustavlja daljnju isplatu sredstava, sastavlja prijavu i šalje je OLAF-u.

Međutim, društvo B tvrdi da je žrtva prijevare jer nije znalo da je materijal različit od onog naručenog od dobavljača. Društvo B podnosi prijavu španjolskim tijelima jer mu je sjedište u Španjolskoj.

Po zaprimanju Komisijine prijave, OLAF je smjesta prosljeđuje EPPO-u jer smatra da činjenice predstavljaju kazneno djelo prijevare u korištenju sredstava EU-a, koje je počinilo društvo B.

Španjolska tijela znaju da je OLAF-ov spis povezan s istim činjenicama prosljeđen EPPO-u, pa odlučuju da će EPPO-u proslijediti i prijavu koju su zaprimila od društva B.

Pitanja:

P1. U ovoj se fazi postavljaju sljedeća pitanja: Kako EPPO postupuje po zaprimanju tih dviju prijava? Provjerava li prvo informacije ili ih prije toga evidentira? Koji bi DET trebao evidentirati informacije?

O1. EPPO mora odmah evidentirati informacije. U ovom slučaju, pravo na evidentiranje predmeta mogu imati dva DET-a: DET iz Španjolske, zašto što društvo B tamo ima sjedište i zato što su u tu zemlju doznačena sredstva; i DET iz Belgije, zato što je šteta nastala u Belgiji (sredstva su

doznačena s belgijskog računa žrtve) i zato što je tamo predočena dokumentacija s navodno lažnim informacijama.

U ovom slučaju pretpostavljamo da informacije evidentira DET iz Belgije na temelju članka 26. st. 4. Informacije se evidentiraju u sustavu vođenja predmeta i od tog trenutka za predmet je nadležan DET.

DET zatim provjerava informacije u skladu s člankom 24. st. 6.

P2. Što DET može učiniti u ovoj fazi – tj. nakon evidentiranja informacija, a prije donošenja odluke o pokretanju istrage – kako bi provjerio pouzdanost informacija?

O2. Uredba nam o tome ne govori ništa osim da se „informacije provjeravaju u skladu s unutarnjim poslovníkom”.

Stoga trenutačno nema jasnog odgovora na to pitanje sve do donošenja unutarnjeg poslovníka.

No razumno je pretpostaviti da u ovoj fazi DET neće moći poduzeti intruzivne mjere poput pretraga ili presretanja, ali bi zato mogao obavljati razgovore s ljudima ili tražiti dodatne informacije.

U ovome predmetu pretpostavljamo da, nakon što od Komisije zaprimi dokumentaciju o nabavi, DET doznaje da je ponuda u postupku javne nabave podnesena prema uputama društva A kao koncerna sa sjedištem u Italiji.

Nakon što pročita dokumentaciju, DET smatra da postoje opravdani razlozi za pokretanje istrage. Tu je ocjenu potrebno obaviti i prema nacionalnim odredbama o pokretanju kaznenog postupka jer Uredba ne sadržava nikakvu definiciju „opravdanih razloga”.

U ovoj se fazi čini da prijava koju je podnijelo društvo B predstavlja verziju činjenica različitu od one koju iznosi osumnjičenik, ali to nije dovoljno da bi se provjerile sumnje na prijevaru koju je počinilo društvo B, možda u suradnji s matičnim društvom A.

Stoga DET iz Španjolske pokreće istragu nakon što je ostvario pravo na preuzimanje spisa predmeta koji su mu poslala španjolska nacionalna tijela.

Odluku o pokretanju istrage bilježi u sustavu vođenja predmeta te obavješćuje španjolska tijela i Komisiju (koja je podnijela prvu prijavu).

Pretpostavljamo da se tijekom istrage ispostavlja da je matično društvo A bilo u potpunosti upleteno u prijevarnu spletku protiv Komisije.

Po završetku istrage javit će se pitanje koji DET treba podignuti optužnicu prema članku 26. st. 4. i 5.